

ליד הים

זיכרונות מקיץ 1865

ג'ורג' מלוויל בקר

טום ברוקס ואחותו דולי חיו בעיר. אבל רק בחורף. מיד עם גמר הלימודים הוחל באריזת מזוודות גדולות, כי כל המשפחה הייתה עוברת לבית הקיץ שלהם בחוף הים. למר ברוקס היה בית קיץ כזה בנוסף לביתו בעיר. הבית הקיצי נמצא בלשון אדמה צרה המשתרעת עמוק לים. מצד אחד היו מי מפרץ שקטים ונמל בעיר אולדפורט, בצד שני גלי האוקיאנוס הסוערים. חוף הים מול האוקיאנוס היה יפה מאוד. היו בו אזורים חוליים ולשם באו אנשי העיר כדי לרחוץ בים בימים יפים. אבל אם הלכת לאורך החוף, יכולת להגיע לבליטה סלעית, שם הגלים הכו בכוח והערימו קצף. בכל זאת בין הסלעים היו גם מפרצונים קטנים, ושם דולי אהבה לשבת בימי הקיץ הבהירים ולהביט על שחפים או על הסירות שבים. אבל נחזור לטום ודולי שהם עדיין בעיר.

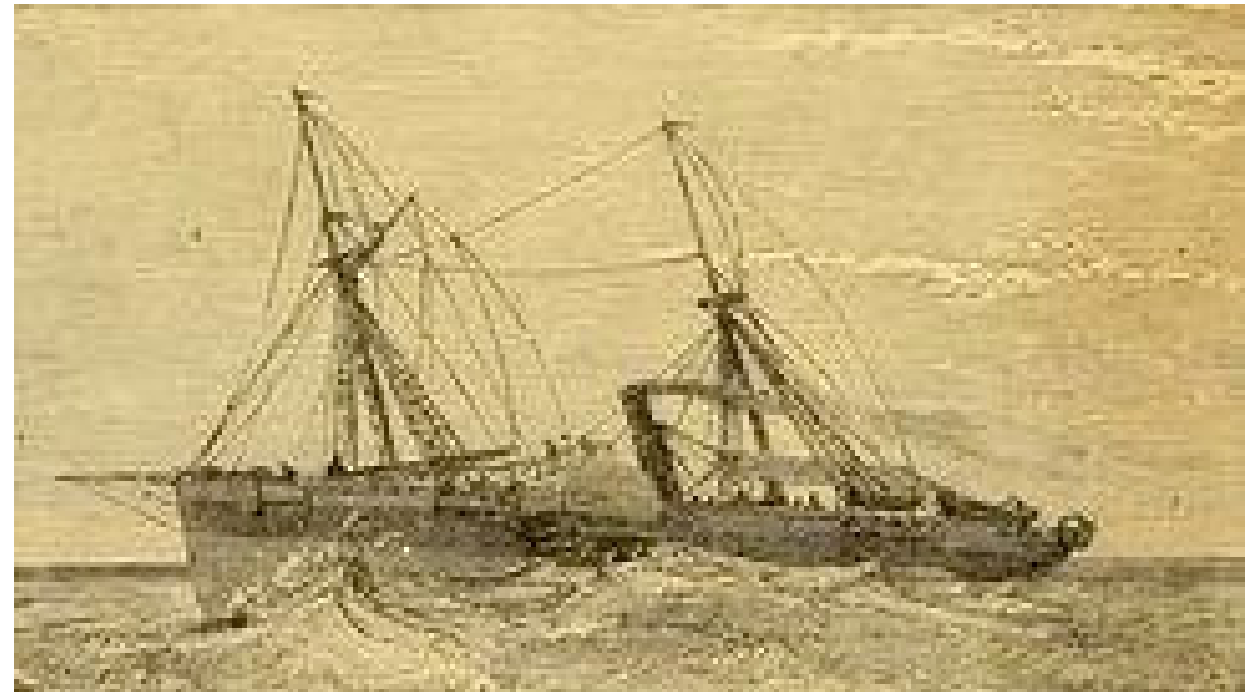
כבר ימי קיץ, והשמש זוהרת. לפני ביתו של מר ברוקס עומדת משאית גדולה ושני סבלים מעמיסים עליה מזוודות גדולות, שתעבורנה לעיר הנמל אולדפורט. טום עומד על המדרגות ומסתכל איך המזוודות מובאות זו אחרי זו, אך כבר קוראים לו לארוחת הבוקר. בעוד חצי שעה תגיע עגלה שתיקח את כל המשפחה לתחנת הרכבת כי אולדפורט נמצאת רחוק מהעיר בה הם גרים, ויש לנסוע לשם ברכבת במשך זמן רב. על הנסיעה ברכבת אין מה לספר. שעה אחרי שעה עוברים הקרונות בין שדות ירוקים, ועליהם רועות בעצלות פרות, שאפילו לא מרימות את ראשיהן כדי להביט על הרכבת. אבל אחרי הצהריים רואים כבר מדי פעם קטעים של ים. טום, שמסתכל דרך משקפת של אבא, יכול אפילו להבחין בשני מלחים המקפלים מפרשים על ספינה, רחוק בים.

הערב הוכנה על השולחן. מר ברוקס אהב להתגורר תמיד בפונדק הזה, כי הוא היה קרוב למזח שעל החוף, והם אמורים היו להמשיך את דרכם בספינה בים. ניתן היה, כמובן, להגיע גם מסביב על היבשה, אך זו הייתה דרך ארוכה, בו בזמן שבמים המרחק היה לא גדול משלושה קילומטר.

ואכן, כמו כל שנה, חיכה להם בבוקר אנדריו הזקן עם ספינת המפרשים, שעליה כבר היו עמוסות כל המזוודות. הילדים היו עייפים ולא אכלו הרבה, ומיד אחרי הארוחה עברו לחדריהם. טום עמד עוד קצת ליד החלון והשתדל להבחין בבית שלהם שמעבר למפרץ.

כן, שם בקצה לשון האדמה יכול היה לראותו, זוהר בלבן באור הירח, ולא רחוק משם גם ספינה היוצאת לים. בשעה אחרת הוא היה מתעניין הרבה יותר בספינה ובסירה עם

הילדים היו כבר עייפים מאוד, וסל שבו נמצאה ארוחת הצהריים התרוקן כבר, כשנשמעה קריאת הכרטיסן "אולדפורט" והרכבת נעמדה

על רציף, הזכור להם היטב מהשנים הקודמות. במקום ללכת לבית המלון הגדול על הגבעה, המשפחה השתכנה בפונדק, קרוב יותר לחוף הים. הפונדקאי ידע מראש על בואם והחדרים היו כבר מוכנים לקראתם וכשהגיעו גם ארוחת

האנשים החותרים, אך הוא היה כבר מנומנם מאוד, ותוך עשר דקות הוא ודולי ישנו כבר חזק במיטותיהם.

היה בוקר בהיר כשטום פתח את עיניו. הוא שכב עוד דקות אחדות עד שהבין איפה הוא נמצא, אך כששמע את רעש הגלים המתנפצים על החוף, קם מיד. מהחדר השכן, שם ישנה דולי וההורים, לא נשמע כל קול. הוא קם בשקט וניגש לחלון.

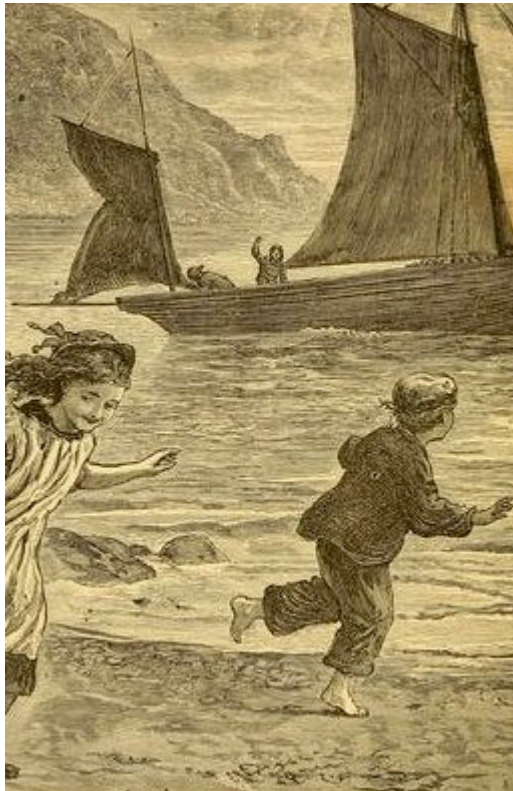
לא רחוק משם, ראה ילד וילדה רצים לאורך החוף, סירת דייגים העוברת במים והאיש שעליה המנפנף לילדים בידו. טום החליט שזה אבא שלהם. אך הוא לא התעכב עליו כי כבר מרחוק הבחין במפרש מוכר וידע שזו הסירה שלהם, "ספידבוט"

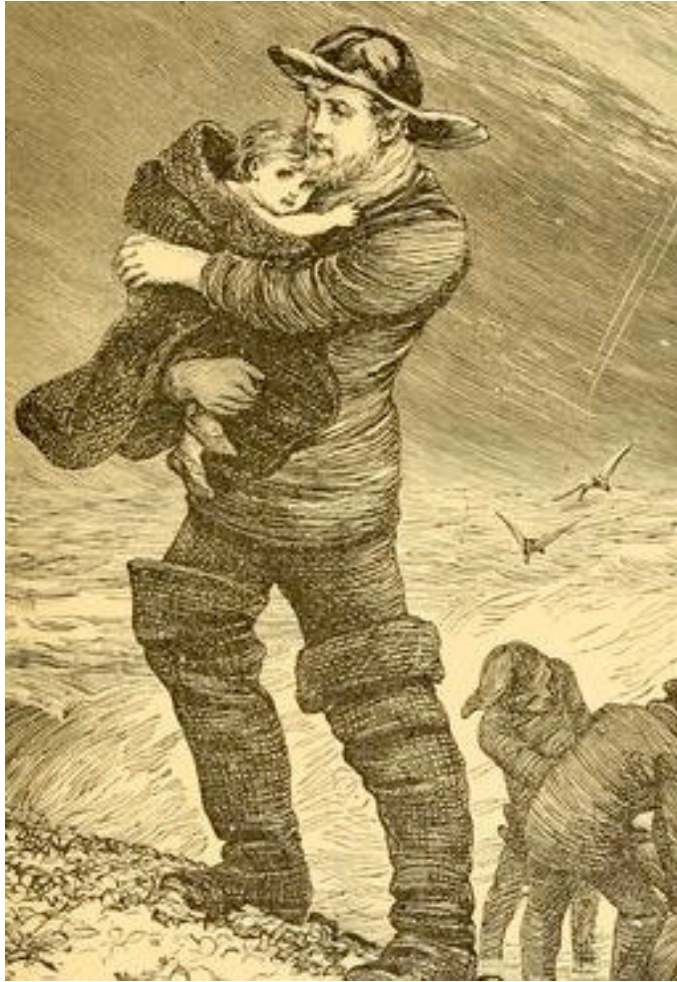
הוא ניגש לכיסא שעליו היו בגדיו והתחיל להתלבש במהירות. הוא השאיר עוד כמה כפתורים פתוחים, התגנב החוצה מהחדר ורץ

למזח, בדיוק בזמן כדי לתפוס את החבל שאנדריו הזקן זרק לו. תוך רגע הוא היה כבר על הסיפון והדבר הראשון שראה אבא שלו, כשהסתכל מהחלון, היה טום, המנפנף לו בכובעו מ"ספידבוט".

בזמן שהמשפחה אכלה את ארוחת הבוקר אדריו ועוד איש הורידו את כל המזוודות וסידרו אותן על הספינה. הילדים היו חסרי סבלנות ורצו כבר להפליג, אך

למרות שהתגעגעו לבית הקיץ שלהם, הרי שלא יכלו לעזוב את אולדפורט בלי לראות את תלסה או לסי, כפי שקראו לה. תלסה הייתה הבת המאומצת של הפונדקאי. הילדים התעניינו מאוד בה, כי

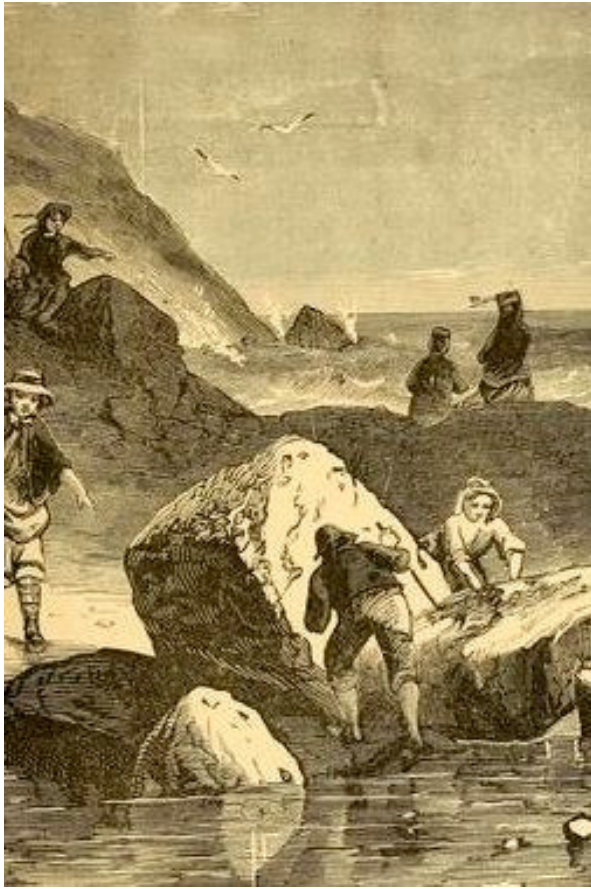
מוכנים לעזוב
את אולדפורט
בלי לראות את
לסי.

הם מצאו אותה
באותו הבוקר
במטבח. היא
הלכה הנה והנה
עם אחותה
החורגת בטי
בזרועותיה. בטי
לא הייתה מוכנה
להירדם לפני
שלסי שרה לה
בקולה העדין שלה.

טום תמיד שאל את לסי את השאלות.
"שלום לסי, אולי שמעת כבר משהו מהמשפחה
שלך?"

הייתה לה היסטוריה מוזרה. לילה אחד, לפני
שלוש עשרה שנה, סערה גדולה פקדה את
האזור. ואז נודע בעיר שספינה נתקלה
בשרטון. אנשי המקום יצאו לראות ולנסות
לעזור או להציל את מי שניתן, אך ללא הועיל.
מכל אלה שהיו בספינה נותרה רק ילדה קטנה
אחת. איש לא הבין איך היא ניצלה בים הסוער,
אבל הפונדקאי, שראה אותה בין הגלים, חיבר
חבל ארוך למותניו, שחה והביא אותה לחוף.
מאז הכריז שהיא תישאר אצלו, כמו ילדה שלו.
לסי, בתולת-הים שלי, קרא לה. והיא אהבה
אותו כאילו היה אביה.

הילדים ביקשו לעתים קרובות שאמא שלהם
תספר להם את סיפורה של לסי. הם תמיד
התרגשו כששמעו על ספינת המפרשים
הגדולה שהטלטלה בים עד שהתרסקה על
הסלעים, ועל הילדה במי הים. הם לא היו

שדולי ממש
הסתחררה, שני
מלחים קיפלו את
המפרשים, בוודאי
שמחים שהם שוב
בבית.

פה ושם הופיעו סירות
קטנות עוברות הנה
והנה.

אנדריו הזקן הביט על
המלחים שם, גבוה
על התורן, ונאנח.

"אתה מתגעגע לים, אנדריו?" שאל מר ברוקס.
"אכן, אכן, אדוני" אמר הזקן "זה כבר עשר
שנים מאז שהפסקתי לצאת לים, אבל הרצון
הזה תמיד חוזר שוב."

"לא" ענתה לסי "ואני מקווה שלא אשמע. אני
אוהבת את הבית הזה ולא רוצה שמישהו ייקח
אותי מכאן."

"אבל אילו התברר שאבא האמיתי שלך הוא
מלך אנגליה" אמר טום "אולי היה טוב יותר
להיות נסיכה תלסה, מאשר לסי פשוטה?"
"לא הייתי הולכת אתו אפילו צעד אחד, גם אילו
היה מלך אנגליה" ענתה לסי "לא, אפילו אילו
היה מלך טרטריה."

טום לא ידע מה לענות, כי לא ידע מי זה מלך
טרטריה, כך שאחרי רגע נפרד. "אולי הוא עוד
יופיע" קרא כשיצא משם "בכל אופן אבוא

לראות אותך בפעם הבאה כשנהיה
באולדפורט, ואשאל שוב."

הספינה שלהם יצאה מהנמל השוקק פעילות.
הם ראו אונייה גדולה שבא הביתה מארץ זרה
כלשהי. למעלה, כל כך גבוה מעל המים עד

"הי, אנדריו" קראו טום ודולי "ואנחנו לא ידענו
שהיית פעם מלח! ספר לנו, אבל הכל
מהתחלה."

"בהתחלה היה רע מאוד" אמר הזקן "כי ברחתי
מהבית כשהייתי עוד ילד. מדי פעם ביקרתי
בנמל הקטן, לא רחוק מביתי, והסתכלתי על
הספינות. מאוד רציתי להיות מלח, אבל אבי לא
היה מוכן לשמוע על כך. הוא רצה שאשאר
בבית ואהיה איכר כמוהו. ניסיתי לאהוב
חקלאות, אך לא יכולתי, וכך, כשיום אחד
ישבתי על החוף חישבתי לי את התוכנית
ובלילה ברחתי מהבית ועליתי על אוניה כנער
משרת.

"כמה נהדר" קרא טום.

"זה לא נראה כל כך נהדר בשבילי" אמר
אנדריו הזקן "אילו נשארתי בבית הייתי יכול
להיות היום בעל חווה במקום לתת שירותים
כמו שכיר. וגם לא הייתה מטרידה אותי

המחשבה, גם אחרי חמישים שנה, ששברתי את לבה של אמי."

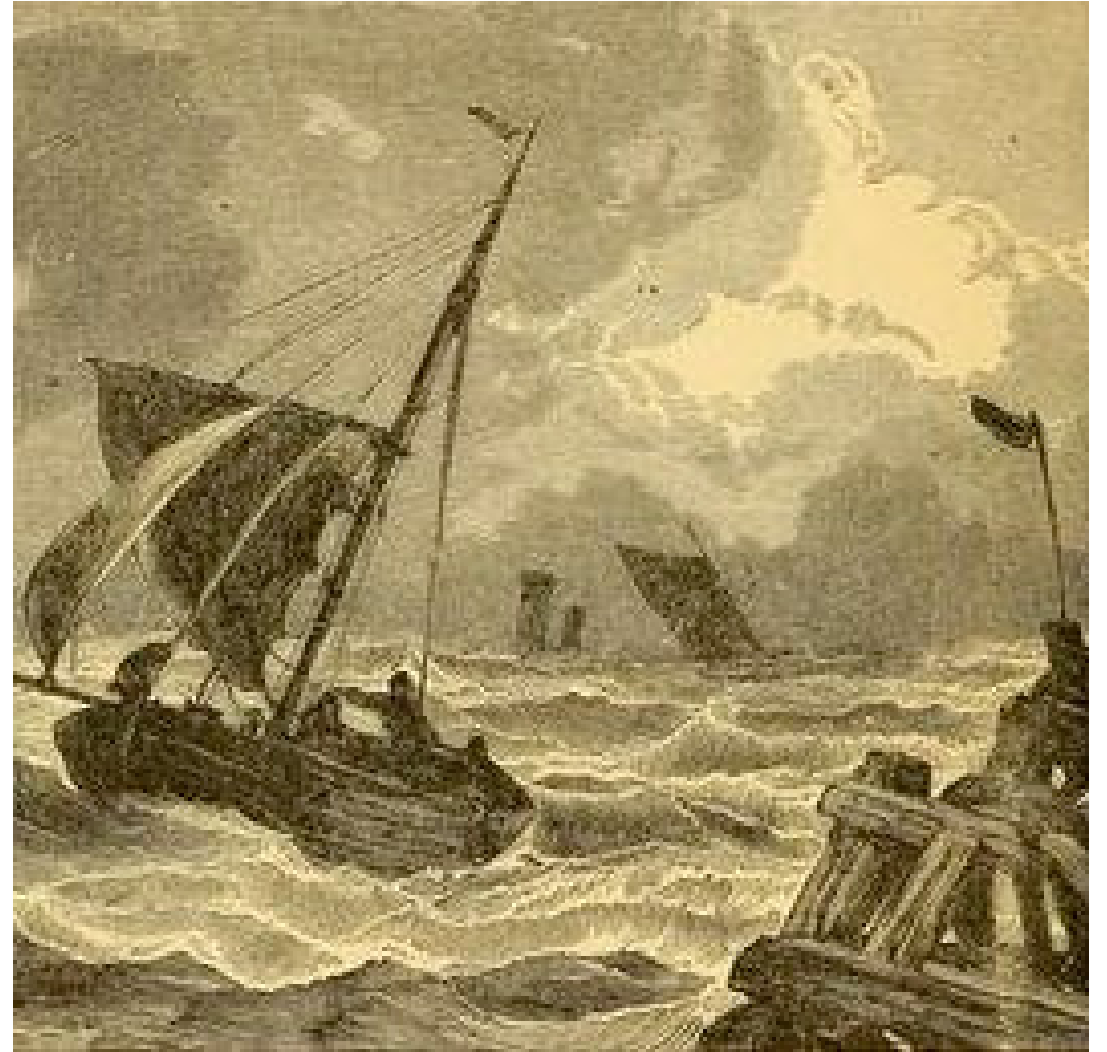
טום התחיל לחשוב שאולי באמת לא היה דבר כה נהדר לברוח מהבית, כפי שחשב תחילה. בכל אופן, אמר לעצמו תוך לחיצה על יד אמא, הוא לעולם לא יעשה דבר שיעצב את אמו, לא, לעולם, לעולם.

לאנדריו לא היה זמן לספר יותר, כי בדיוק אז הספינה הגיעה למזח שלהם. היא נקשרה מיד והם היו עכשיו שוב בבית הקיץ שלהם.

טום ודולי שמחו מאוד. הם רצו דרך כל חדר הבית ושוב החוצה. אז הלכו אל סככת הכלים, מצאו את אתי החול שאותם עזבו אשתקד, לקחו אותם ורצו לחוף. שם התחילו מיד בבניית ארמון חול, שהגל הקרוב יהרוס אותו בוודאי עוד מעט.

לתוספות, עד שאבא אמר בליצנות שבקצב כזה הם יאכלו את כל הרכוש והכסף שלו. אחר הצהריים הם תכננו לעשות טיול ארוך על החוף עד לאזור הסלעים, עליו סיפרתי כבר, ולבקר במערה שמצאו עוד לפני שנה. אלא שלא יכלו לבצע את תוכניתם, כי באופק הופיעה סופה. עננים שחורים התאספו במערב והתחילה רוח סוערת. הסירות שבים מיהרו לחזור למים שקטים של המפרץ, לפני שהסופה תתפוס אותם.

מר ברוקס הביא את המשקפת שלו ודרכו הילדים יכלו לראות את אנשי הסירות. העננים נערמו מהר מאוד ובקרוב השמש כוסתה כליל. רחוק בים, שם איפה שאור השמש עדיין נראה, אוניית קיטור גדולה התקדמה כאילו הגלים לא נוגעים לה בכלל. אבל בתוך הנמל הסירות הקטנות מיהרו לקשור את עצמן למזח, לפני שהסערה תגיע. הילדים לא היו בטוחים האם

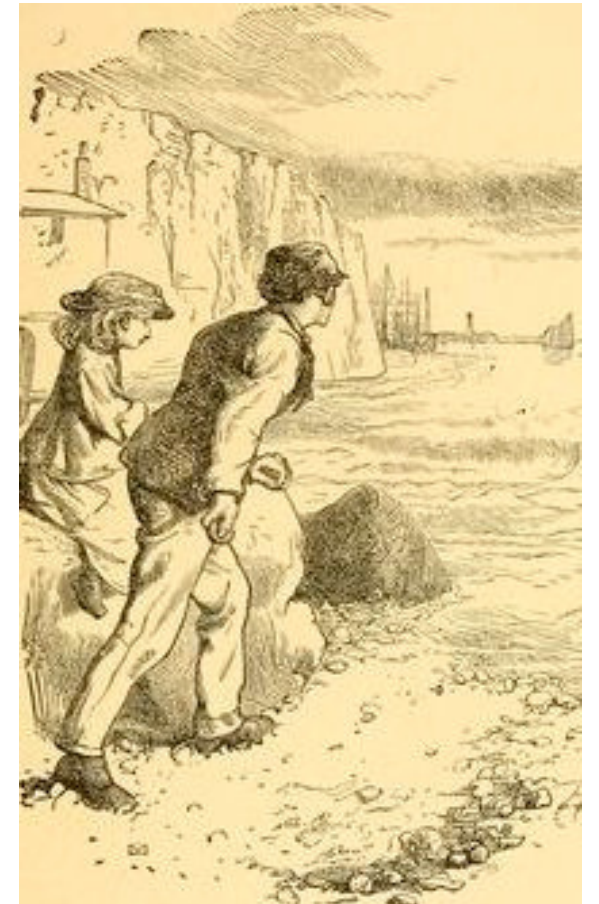

הם כלל לא הרגישו בזמן שעובר והופתעו כשקראו להם לבוא לארוחת הצהריים. אבל היו כבר רעבים! הם העבירו את צלחותיהם פעמיים

כולן הצליחו, כי בזמן שהסתכלו התחיל לרדת גשם שוטף שכיסה את כל המראה והם מיהרו לברוח הביתה.

הם הצטערו מאוד שלא יכלו לבצע את הטיול שלהם, וטום התמרמר קצת, אבל אמא דווקא

שמחה כי הגשם אפשר לה לגייס אותם לעזרה בפירוק המזוודות וסידור הבית. מיד מצב רוחו של טום השתפר, כי הוא אהב מאוד לעזור לאמא. הם רוקנו מזוודה אחרי מזוודה והגישו לה ערמות בגדים לסידור בארונות. הילדים היו כל כך עסוקים שלא

הרגישו בכלל שהעננים התפזרו, עד שנראתה קרן אור צהובה על הרצפה. כן, הגשם פסק והעננים התחילו להעלים. אותו הלילה הירח זרח חזק בחלונה של חדר של דולי, כפי שלא עשה זאת כבר זמן רב.

ימי הקיץ הארוכים עברו מהר זה אחרי זה. טום ודולי בילו ימים שלמים על החולות, לפעמים לבדם ולפעמים יחד עם אמא ואבא. הם הסתכלו בגלי הים הגדולים שנשברים ויוצרים קצף.

עכשיו החוף כבר לא היה שקט ועזוב כפי שהיה תחילה, כשהגיעו הנה, כי אנשים רבים באו מהערים החמות כדי ליהנות מאוויר הים הקריר. בתי האיכרים לאורך החוף היו מלאים במבקרים וטום ודולי פגשו לעתים קרובות קבוצות המדדות במים רדודים או אוספים צדפים שהביאה הגאות. הם לא תמיד אהבו לפגוש זרים, אך פעם ראו

חיוורים, אך עכשיו היא כבר מתאוששת מהמחלה. אבא שלהם שכר בית גבוה על הצוק הבולט מעל הים. ביל הסביר שהוריהם השאירו אותם על החוף, אך בקרוב הם יבואו בכרכרה ויקחו אותם הביתה.

טום ודולי אהבו את החברים החדשים, והצטערו שהם גרים כה רחוק, אבל ביל הבטיח לבקש שיסכימו להם פעם לבלות ביחד לפני הצהריים שלם.

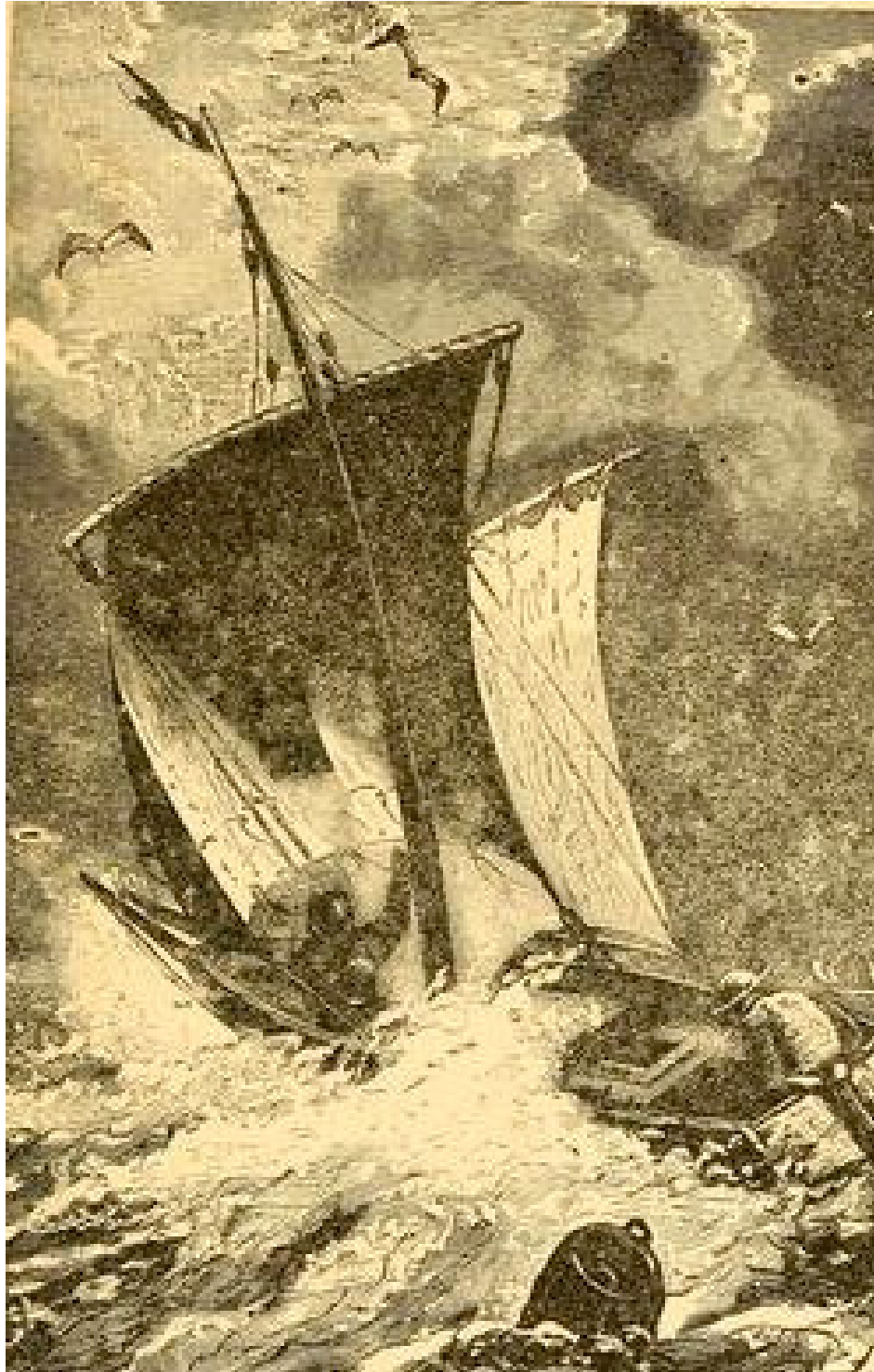
לא רק הבילוי בחוף מילא את ימיהם של טום ודולי. לפעמים אבא לקח אותם בסירת "ספידבוט" והם שטו דרך המפרץ עד העיר אולדפורט. כשהיו לאבא עסקים דחופים, נהג להשאיר אותם בהשגחתו של אנדריו, אך לפעמים לקח אותם אתו. הם תמיד ביקרו אצל לסי בהזדמנות כזו, ותמיד טום התאכזב כששמע כי אין לה ידיעות ממשפחתה. טום נהנה במיוחד מהטיולים. הוא אהב לראות

זוג ילדים הקרובים להם בגילם. היו אלה בן ובת. הבת הייתה קצת יותר צעירה מדולי, ונראתה מאוד רזה וחיוורת. היא שמחה לראות את דולי, ניגשה ודיברה אליה. דולי נתנה לה חופן צדפים צבעוניים ששימחו את הילדה, ותוך זמן קצר ארבעתם כבר שוחחו ביניהם. הילד סיפר ששמו הוא ביל תורנטון ושם אחותו אלין. אלין הייתה חולה מאוד ולכן פניה היו כה

את המלחים מהספינות השונות ששכבו על סילי חבלים ושוחחו ביניהם. הוא רצה מאוד לשמוע אותם והיה בטוח שייהנה סיפוריהם. לפעמים נראתה גם אוניית קרב בנמל וטום קינא במלחים צעירים, שהסתובבו על הסיפון כאילו זה היה הבית שלהם. הוא התכוון להיות מלח כשיגדל, כמובן אם רק אמא תסכים לכך, כי החליט כבר שלא יעזוב בלי הסכמתה. הוא לעולם לא ישבור את לבה, כמו שעשה אנדריו, בכך היה בטוח, מלח או לא מלח. אבל כשלא היו אוניות קרב בנמל ונמאס לא להביט על הסבלים ומלחים, הלך להסתכל על סירות הדייג שעמדו על החוף. הדייגים מיהרו תמיד לשוק עם יבול הדגים שלהם ולפעמים השאירו את המפרשים על סירותיהם. הם ידעו שבנמל לא יכול לקרות כל נזק לסירות.

טום ניסה לנחש איזה סוג דגים הם דגו, כמה כסף הם מקבלים עבורם, מה עושים עם הכסף הזה, ועוד ועוד.

יום גשום אחד לא ניתן היה לצאת לחוף הים. הילדים הלכו לסככת הכלים. אנדריו ישב שם ותיקן חור באחד המפרשים של "ספידבוט".

הילדים התיישבו לידו ורצו לשמוע סיפור.

"האם נטרפת פעם בים?" שאל טום.

"כן" ענה אנדריו "קרה לי פעם דבר כזה ובקושי ניצלתי."

"ספר לנו" קראו שי הילדים.

ואנדריו סיפר "הייתי פעם בספינת 'העורב'"

אמר "שהפליגה לנורווגיה. הייתה זו ספינה יפה

ומהירה, ומאחר שזה היה בקיץ, צפיתי

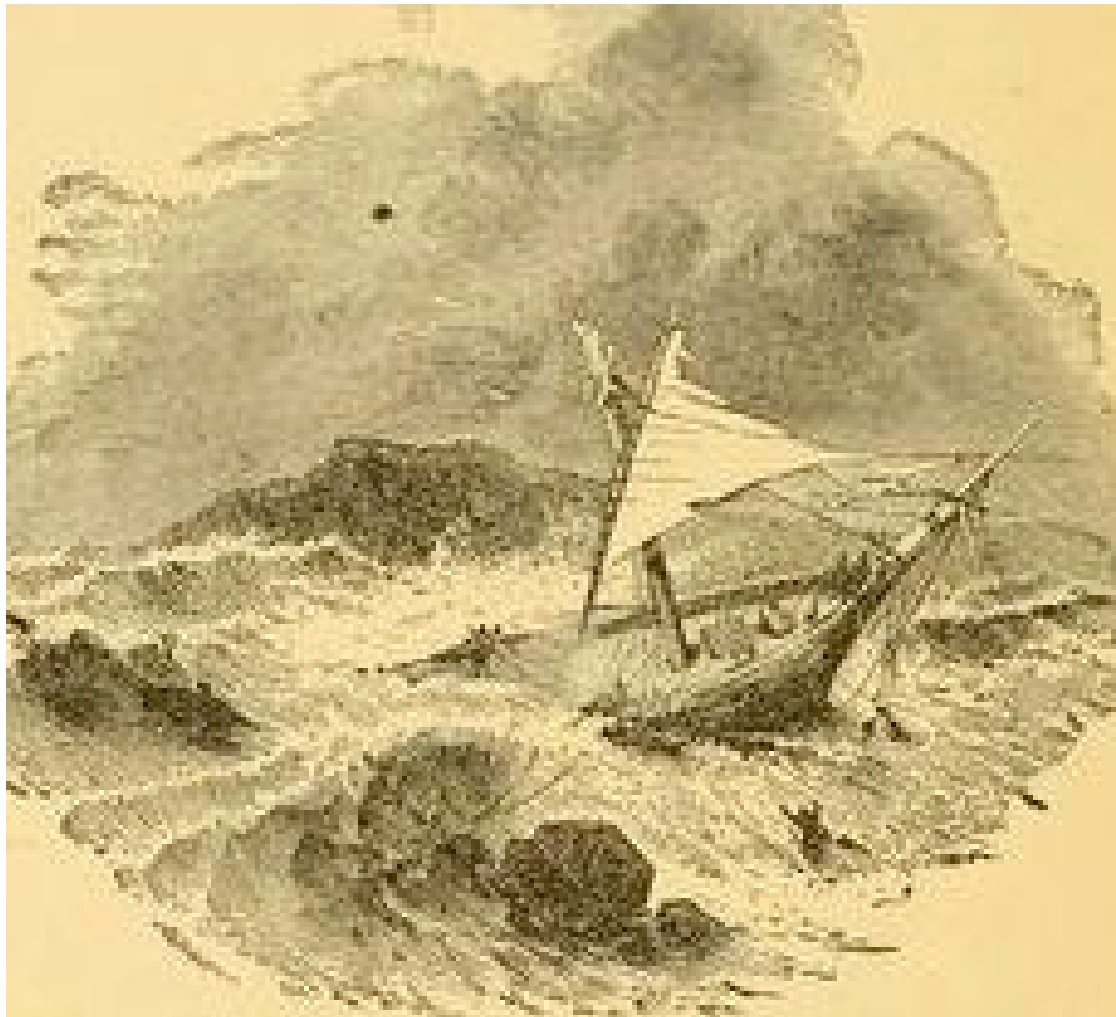
להפלגה נעימה. רציתי גם לצאת לחוף

בנורווגיה ולטייל שם. אך הדבר לא ניתן כי כבר

בלילה הראשון התחילה רוח חזקה והגלים

גבהו מאוד. בבוקר מצאנו שכל המפרשים שלנו

אותו והרוח לאט, לאט הביאה אותי לחוף. לא
רחוק משם היו אנשים רבים שראו אותי. רוח
הייתה חזקה, כך שלא יכלו להוריד סירה לים,
אבל שני אנשים קשרו חבלים למותניהם, ירדו
למים וגררו אותי ליבשה.
"וי!" קרא טום "זה נשמע איום ונורא. אינני

נישאו עם הרוח והספינה התקרבה לחוף סלעי.
לא הייתה כל דרך למנוע התנגשות ואמנם
עלינו על הסלעים, התורן של הספינה נשבר
והיא נשארה חסרת אונים. הגלים הגבוהים
שטפו את הסיפון, הכו בספינה בכל כוחם
וסחפו אותנו לים. רבים מאנשי הצוות נהרגו
באותו היום."

"ואתה טבעת?" שאלה דולי בעניין.
"בקושי" צחק אנדריו "אחרת לא הייתי יושב
כאן אתכם."
"מובן שלא" אמרה דולי "איזו שאלה טיפשית
שאלתי! בוודאי הגעת בשלום לחוף. ספר לנו
איך עשית זאת."
"ובכן" המשיך אנדריו "נסחפתי עם כל היתר
ותחילה חשבתי שהגיע כבר סופי ושלא אנשום
יותר לעולם, כי שקעתי עמוק לתוך הגלים
הגועשים. אבל בסוף הצלחתי לעלות לפני
המים ולא רחוק ממני ראיתי קרש צף. תפסתי

חושב שארצה להיות מלח, בסופו של דבר. "
אנדריו חייך "אלה לא חיים נעימים מאוד. בכל
אופן כך נוכחתי לדעת."
בהדרגה הימים התחילו להתקצר ואמא ואבא
רמזו על חזרה הביתה ועל בית הספר. טום
ודולי השתדלו לא להקשיב להם. הם חשבו
שהימים היפים של הקיץ לא יגמרו לעולם. כל
המבקרים הקיציים עזבו כבר ונדמה היה
לילדים שהחוף שייך רק להם.
אך בכל זאת הסוף הגיע. שוב נערמו המזוודות
הגדולות על ה"ספידבוט" והועברו דרך המפרץ.
שוב עבר לילה אחד בפונדק הישן ולמחרת
בבוקר נשאה אותם הרכבת לבית שבעיר.
הקיץ נגמר.